

Kunnanhallitus	§ 105	26.05.2014
Kunnanhallitus	§ 135	11.08.2014

Valtiovarainministeriö

VM065:00/2012

Lausuntopyyntö kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta/Euran kunnan lausunto

903/00.04.00/2013

Khall 26.05.2014 § 105

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VM065:00/2012, 8.5.2014:

"Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoinut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)

- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjässä ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivuilla www.kuntauudistus.fi](http://www.kuntauudistus.fi)."

Kunnanhallituksen jäseniä pyydetään tutustumaan hallituksen esitykseen em. osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Valmistelu ja lisätiedot: Kunnanjohtaja Matti Lahtinen, puh. 044 422 4002.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:
Kunnanhallitus käy lausunnon valmistelua koskevan yleiskeskustelun.

Kunnan lopullinen lausunto annetaan elokuussa pidettävässä

kunnanhallituksen kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus:
Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Khall § 135

Valmistelu ja lisätiedot: Kunnanjohtaja Matti Lahtinen, puh. 044 422 4002.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:
Euran kunta päättää antaa kuntalakiluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Parhaillaan on samanaikaisesti käynnissä useita kuntia ja kuntien palvelutuotantoa koskevia uudistushankkeita, kuten kuntarakennetta ja sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä koskeva valmistelu. Myös valtionosuusjärjestelmä on uudistumassa. Lopullisen kannan määrittely kuntalakiluonnokseen yleensä ja myös yksittäisiin pykäliin on ongelmallista, kun mm. edellä kuvatut uudistukset ovat vielä pääosin jäsentymättömiä ja niiden lopullisia vaikutuksia kuntien hallintoon, palveluihin ja talouteen ei kaikilta osin voida hahmottaa. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että kunnat ovat suoriutuneet tehtävistään varsin hyvin myös taloudellisesti vaativissa olosuhteissa ja siten, että kunnallisen päätöksenteon kansanvaltaisuus on voitu turvata. Näin ollen merkittäviä muutoksia kuntien yleiseen toimialaan ja johtamis- ja toimintamalliin ei ole perusteltua tehdä ilman painavia argumentteja.

Yksittäisten pykälien osalta Euran kunta toteaa seuraavaa:

Lakiluonnoksen yleisenä lähtökohtana on antaa kunnille nykyistä enemmän liikkumatilaa palveluiden ja hallintonsa järjestämisessä. Suuntaus sinänsä on kannatettava, mutta kansalaisten näkökulmasta on myös arvokasta, että kuntien toimintamallit ovat riittävästi yhdenmukaiset palveluiden käytön ja hallinnon selkeyden näkökulmasta. Näkökohta korostuu maan sisäisen muuttoliikkeen mahdollisesti uudelleen voimistuessa.

Lakiluonnoksessa korostetaan kuntatalouden hallintaa ja mm. koko kuntakonsernin johtamis- ja ohjaamisjärjestelmien kehittämistä. Esitykset ovat tältä osin perusteltuja ja kannatettavia.

Lakiluonnoksessa tuodaan lisääntyvässä määrin perinteisen edustuksellisen demokratian rinnalle myös muita vaikuttamisen ja päätöksenteon toimintamalleja. Erityisesti niukkenevien taloudellisten voimavarojen aikana on pidettävä huolta myös siitä, että keskeinen päätöksentekovalta säilyy niillä toimielimillä, joilla on taloudellinen ja juridinen vastuu kunnan päätöksistä ja palveluiden turvaamisesta asukkaille.

Edellä sanottu koskee myös tilivelvollisten ja tulostavien viranhaltijoiden tosiasiallisten toimintaedellytysten turvaamista (mm. organisaation kehittäminen, henkilöstöorganisaation johtaminen ja kunnan ulkoisen puhevallan käyttö).

Kuntalakiluonnoksessa on korostettu strategisen päätöksenteon ja suunnittelun merkitystä. Keskeisten toimielinten työskentelyssä on tarkoituksenmukaista yksittäisen päätöksenteon sijaan keskittyä toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten arviointiin ja kunnan strategian mukaiseen reagointiin kussakin muutostilanteessa. Yhä lisääntyvä tehokkuuden vaatimus edellyttää strategisen ja operatiivisen johdon yhteistyön varmistamista. Mm. tähän kysymykseen on paneuduttava erityisesti uusia hallinto- ja johtosääntöjä laadittaessa.

Kunnallista tarkastustoimintaa kehitettäessä on otettava huomioon, että kuntakonserni toimii yhä vaativammassa toimintaympäristössä. Eri toimielinten rooli ja työnjako sisäiseen ja ulkoiseen tarkastukseen ja valvontaan liittyen sekä kuntien raportointijärjestelmä tulisivat jatkotyössä vielä tarkentaa ammattimaisen tarkastustoiminnan varmistamiseksi koko kuntakonsernin osalta.

Euran kunta varaa tilaisuuden täydentää lausuntoaan sen jälkeen, kun muut keskeiset kuntien toimintaan vaikuttavat lakiesitykset ovat kokonaisuudessaan nähtävillä.

Päätös

Kunnanhallitus:
Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

Otteen oikeaksi todistaa:

Eurassa 12.8.2014

Johanna Aalto
pöytäkirjanpitäjä